

Инж. Мирослав ДЖУПАРОВ - изпълнителен директор на Изпълнителната агенция по горите, пред сн. „Гора“

Приоритети в дейността на Изпълнителната агенция по горите през 2019 година

Българските гори имат съществена роля за зелената икономика на страната, опазването на биоразнообразието и водите, намаляването на риска от бедствени наводнения, суша и пожари и за задоволяването на потребностите на обществото от уникалните горски суровини. В същото време те са ключов фактор за подобряване на средата за живот, туризма, бизнеса и спорта. Това определя управлението на този ресурс като изключително важна и отговорна задача, поверена на лесовете. Реализирането на тази задача ни мотивира в поставянето на ясни цели, част от дългосрочна стратегическа рамка, в която да се извършват лесоветски обосновани положителни промени със съответните резултати.

В тази връзка усилията ни през настоящата година ще бъдат насочени към изпълнение на програмата на правителството за горския сектор, което гарантира централно място на горите по пътя на страната към постигане на екологичнонасочена икономика, като същевременно се гарантира опазването и поддържането им в добро състояние.

Един от основните акценти, свързани с постигане на целите, е **своевременното възлагане, качествено изпълнение и приемането на горската инвентаризация, горскостопанските планове и програми**. Предстои приемането на 3 и възлагането на нови 12 областни плана за развитие на горските територии. През първата половина на годината ще бъдат въведени указания за регионално стопанисване на издънковите дълбоки гори. В тази връзка се разработва и промяна в нормативната уредба, свързана със стопанисването и защи-

тата на горите.

За разрешаването на проблема, който възниква преди две години вследствие на нападението на иглолистни култури от корояд, бяха взети бързи административни и организационни мерки, които дадоха своя резултат. В края на 2018 г. отчитаме, че намаляват съхнещите иглолистни гори - установени са 30 832.6 ха, което е с 20 % по-малко от 2017 година. **За възстановяването на уязвимите и увредените горски площи, включително чрез залесяване, е необходимо увеличаване на инвестициите и лесоветските грижи**. Дейността ни през 2019 г. ще бъде насочена към инвентаризация и мониторинг на площите, засегнати от болести и вредители, включително от корояди. Нашата оценка за процесите на естественото възобновяване в тях ще даде възможност за изготвяне на съответните планове и програми за залесяване на местата, в които няма наличен пограт от желаните дървесни видове в достатъчно количество и качество. На местата, където това е необходимо, ще се контролира и извършването на съответните технически мероприятия за защита на почвата, ограничаване на разпространението на вредителите и други. През 2018 г. са залесени 16 000 дка, от които 6000 дка са за възстановяване на горите след пожари, съхнене, ветровали, снеговали, ледоломи.

Наша отговорност като администрация и основна задача на Изпълнителната агенция по горите е опазването на горското богатство чрез осъществяване на контрол върху горските територии и контролиране на ефективно ползване на ресурсите от горите. С цел усъвършенстване на мерките за превенция на незаконния добив на дървесина и други незаконосъобразни дейности в горските територии се разработват нормативни промени. В момента на обществено обсъждане е представена Наредба № 1 за опазването и контрола в горските територии.

Динамиката на работата по контрола и проверките през изминалата година беше висока.

Като се стремим да запазим темпа и през настоящата година, продължават системните и целевите проверки, както и кръстосаните проверки на регионалните дирекции по горите. Положителен резултат дават съвместните проверки с държавните предприятия и с други ведомства - Националната агенция за приходите, Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда“, Агенциите „Митници“ и „Пътна инфраструктура“ и преди всичко с Министерството на вътрешните работи.

Положителна статистика отбелязваме през 2018 г. по отношение на пожарите, които са намалели повече от два пъти в сравнение с 2017 г., като засегнатите площи са три пъти по-малко. Вследствие на предприетите превантивни действия, подобрена организация и благоприятните климатични условия през 2018 г. бяха регистрирани 223 пожара в горските територии, които засегнаха 14 873 дка, от които само 197 дка са напълно опожарени от върхови пожари. Отличните резултати през миналата година дължим както на превантивната дейност, така и на вложените през последните години немалки усилия и финансови ресурси от МЗХГ, ИАГ, държавните горски предприятия и МВР за специализирана техника, обучение и създаване на доброволни формирования, както и повишаване на информираността на гражданите. **През настоящата година предстои подобряване на превенцията в тази дейност чрез разширяване на Единната автоматизирана система за наблюдение и откриване на пожари в горските територии.** Към изградените вече 17 противопожарни кули ще бъдат добавени още 18.

През последните години предизвикателствата пред ловното стопанство не само у нас, но и в Европа са свързани с превенция и справяне със заболявания по дивеча - шап, син език, класическа чума, птичи грип. Благодарение на предприетите своевременно действия пораженията, които тези болести нанесоха, не се отразиха на запасите на дивеча.

Спешни мерки през 2018 г. наложи и навлизането на болестта африканска чума по свинете. Действията от страна на Изпълнителната агенция по горите и държавните предприятия дадоха своя резултат за ограничаване на заболяването, но решаването на този сериозен проблем изисква продължително време. Това го прави актуален и през настоящата година и **опазването и подобряването на състоянието и здравословния статус на дивечовите запаси ще останат едни от основните приоритети.** И през 2019 г. ще продължим предприетите действия и мерки, както и съвместните мероприятия с Българската агенция по безопасност на храните и ловните сдружения.

През 2018 г. от страна на ИАГ бяха предприети редица законодателни инициативи, целящи подобряване на дейностите, свързани със стопанисването на горските територии и опазването на горите и повишаването на ефективността на контрола в горските територии. Те засягат Закона за горите, Устройствения правилник на Изпълнителната агенция по горите, Наредба № 5 за строителството в горските територии без промяна на предназначението им, Наредба № 14 за условията и реда за издаване на разрешителни за въвеждане на неместни или повторно въвеждане на местни дървесни, храстови и ловни видове в природата и отчитане на мнението на обществеността в района на повторно въвеждане, Наредба № 21 от 2012 г. за условията и реда за определяне, одобряване, регистрация и отмяна на източниците от горската семеипроизводствена база, събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното окачествяване, търговия и внос.

През тази година предстои да бъдат приети подгот-

вените проекти за изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча, Правилника за прилагане на ЗЛОД, Наредбата за условията и реда за възлагане на изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти, Наредбата за опазването и контрола в горските територии, Наредбата за сечите в горите, Наредбата за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди. При необходимост и след консултации с други ведомства, организации и заинтересовани страни ще бъдат предприети действия по подготовка и на други разпоредби, които да подобряват средата в горския сектор, отразявайки очакванията на обществеността от нас като административна институция.

Законодателните инициативи ще бъдат подкрепени с усъвършенстване на информационната система на ИАГ, която ще бъде доразвита и актуализирана. Предстои създаването на географска информационна система като част от информационната система на Агенцията. Географската база данни за горите ще бъде интегрирана с досега действащите модули на информационната система на ИАГ с цел нагледно представяне на информацията в графичен вид. Ще бъде създадено WEB - ГИС приложение за потребителите от структури на Изпълнителната агенция по горите.

През 2018 г. бяха приети Насоки за кандидатстване по подмярка 8.3 „Преготовяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 година. С проектни предложения по тази подмярка за финансиране са кандидатствали 5 регионални дирекции по горите и трите лесозащитни станции.

През тази година Изпълнителната агенция по горите и нейните структури ще продължат да работят по редица проекти на Европейския съюз - ОПОС, LIFE + , програми за трансгранично сътрудничество и други, свързани с поддържане и възстановяване на приоритетни местообитания и видове.

Уверен съм, че Агенцията по горите и нейните структури ще се справят успешно с поставените цели, защото разполагаме с необходимия потенциал. Разбира се, ще се търсят начини и възможности за повишаване на капацитета и мотивацията на специалистите в горите. Ще бъдат положени усилия за материално-техническото им обезпечаване, професионалното обучение, квалификацията и преквалификацията. Имаме добър потенциал, който трябва да награждаме и развиваме.

Изпълнителната агенция по горите ще поддържа отворен диалог с всички ловци и техните сдружения. В различни формати ще продължим да търсим мнението на неправителствени организации - природозащитни, синдикални и браншови, за да следваме една и съща посока. Обществото остава най-важният коректив на нашата работа и ние ще продължим да се борим за доверието на обществеността и интересите на сектора, защото той го заслужава.

В заключение искам да пожелаая успешна работа през 2019 г. на служителите по горите в интерес на гражданите и на българската гора.